

Belysningsvanskeligheder, maatte det lægge Beslag derpaa. Det bliver altsaa af Udvalget meddelt, at man ikke kan forvente meget Karbid. Da kommer der en Henvendelse fra privat Side til den overordentlige Kommission med Tilbud om at skaffe et mindre Kvantum fra Norge, og der nævnedes en forholdsvis høj Pris. Ud fra den Opfattelse, som det ærede Medlem ofte har gjort gældende, at i Nødsfald gælder det mere om at have Varen end om at diskutere om Prisen, i alt Fald ikke saa længe, at man derved mister Varen, søgte man at faa dette lille Kvantum. Medens der forhandlede om dette Tilbud, som altsaa er kommet privat til den overordentlige Kommission — og hvorfor er det kommet? Det er kommet, fordi vedkommende gerne vilde vide Besked om, hvorledes hele Karbidhandelen kom til at ligge, før han bestemte sig, og helst i Grunden vilde indføre til Staten —, er der et andet stort Firma, som det senere viser sig at Erhvervenes Fællesudvalg ogsaa har interesseret sig for, som har en Mulighed for at skaffe Karbid fra Norge, og der forhandles saa herom paa Basis af den Pris, som det ærede Medlem nævnedes i sin Replik — jeg tror, det var i Gaar, i alt Fald var det i det ærede Medlems sidste Omtale af denne Sag — det vil sige en Pris, der laa lidt under 800 Kr. pr. Ton. Om Overtagelsen af dette Kvantum, som viser sig at kunne blive 4,000 Tons, optages der saa Forhandling. Jeg bringer stadig i Erindring, at det er private, som er kommet til den overordentlige Kommission og har anmodet om Forhandling — i sidste Tilfælde fordi der var forskellige Ting, som i det meget indviklede Bjendomsforhold vedrørende Karbidproduktionen maatte ordnes. Under Forhandlingerne viser det sig saa, at det private Initiativ, det Firma, der først havde henvendt sig angaaende Salg, søgte at faa andre Tilbud frem oppe i Norge, og at mangfoldige andre Firmaer gjorde Forespørgsler deroppe, saaledes at der blev et fuldkomment run paa Karbid og en deraf stigende Forventning om højere Priser, fremkaldt ved det frie Initiativs utøjlede Optræden. Et af Firmaerne beder saa den overordentlige Kommission udtrykkelig om at fastsætte Maksimalpris her i Landet. „Det eneste rigtige er“, siger vedkommende Mand, „at sætte en Maksimalpris. Sælgerne i Norge bliver helt vilde af de stedse stigende Bud hernede fra og forlanger vanvittige Priser. De skal nok falde til Ro, naar de ser, at ingen mere vil betale de Priser“. Den Fabrik, med hvilken der forhandles om 4,000 Tons à 800 Kr., var selvfølgelig ogsaa

paavirket af den Bevægelse, der fandt Sted i Norge ved det private Initiativs glørværdige Indgriben, og sagde nu, at det vilde have en Pris af 1,25 Kr. eller 1,35 Kr. pr. kg. Det ærede Medlem sagde her i sin Tale, at Staten i Stedet for 80 Øre havde betalt 1,25 Kr. (Afbrudelse af *Foss.*) Saadan staar det i Referatet. Det ærede Medlem har senere sagt mig, at han vidste meget vel, at det var 1 Kr., Staten havde betalt. Men det Tal, 1 Kr., blev slet ikke nævnt her i Forhandlingerne, og det blev af alle forstaaet, som om det ærede Medlem mente, at der var betalt 125 Øre i Stedet for 80 Øre. Man nægtede imidlertid hernede at betale de 1,25 Kr., der forlangtes, men derimod blev man nødt til at gaa ind paa en Aftale om 1 Kr., men jeg maa sige til det ærede Medlem, at det var ikke paa Grund af noget af det, der var sket ved det private Initiativs Optræden i Norge og de urimelige Priskrav, som var fremkommet derved, men derimod paa Grund af et særligt Forhold. Det viste sig, at den vedkommende Aftager for at kunne faa Tilladelse til at udføre det omtalte Kvantum til Danmark og blive løst for Forpligtelse til Udførsel til et andet Land i Stedet for maatte overtage nogle nye Raastoffer til en højere Pris, saa at forøgede Omkostninger ved Frembringelsen af dette Kvantum til Danmark nødvendiggjorde en Stigning af Prisen fra 80 Øre til 100 Øre. Dette er skildret af vedkommende Fabriks Indehaver i et Brev, som er forelagt for den overordentlige Kommission og for den københavnske Bank, som har beskæftiget sig med Spørgsmaalet, og det er sagt mig, at Rigtigheden deraf er blevet erkendt fra begge Sider. — Altsaa i Karbidspørgsmaalet, som det ærede Medlem fremdrog, bliver Fremstillingen af de rigtige Forhold denne, at Erhvervenes Fællesudvalg den 8. September meddeler den overordentlige Kommission, at desværre kan vi ikke vente Karbid her til Landet, medens det derefter lykkes det private Initiativ under Medvirkning og Kontrol af den overordentlige Kommission at tilvejebringe 4,000 Tons, saa at Landet nu har Karbid til Belysning.

De forskellige Nævns Arbejde har været ledet af det Ønske, jeg for lidt siden nævnedes, nemlig Ønsket om at foretage Fordelingen ud fra almene Hensyn, og mange af disse Nævne er ogsaa blevet til efter direkte Opfordring af Erhvervene. Jeg skal nævne, at Kaffønævnet er blevet til efter direkte Opfordring fra Grossisterne, fordi de ønskede et Statsorgan, der kunde sikre en rolig Udvikling af Forholdene